

nr. 1 FEBRUAR 2023 89. ÅRGANG

ORGANIST

bladet

ÅRSKURSUS I SVENDBORG

ORGLET I DEN NYERE KOMPOSITIONSMUSIK

POSTULATET – KIRKELIGE
AKTØRER TAGER STILLING

DOKS

DANSK ORGANIST OG KANTOR SAMFUND

Store Kannikestræde 8 – DK-1169 København K
Tlf. 33 79 16 85 (tr. 10-13)
doks@doks.dk - www.doks.dk
Sekretariatsleder: **Bjørn Arberg**
Mobil 21 47 04 30 (træffes ikke fredag)

Bestyrelse DOKS

Karin Schmidt Andersen formand
Hendriksholm Kirke
Store Kannikestræde 8 – DK-1169 København K
ksa@doks.dk
Tlf. 21 28 00 72

Poul Skjølstrup Larsen næstformand
Gørslev og Volderslev Kirker
skjoelstrup@doks.dk
Tlf. 40 68 21 44

Anders Gaden kasserer
Helligåndskirken, Aarhus
anders@helligaandskirken.dk
Tlf. 51 35 63 88

Bente Hogrefe Nielsen
Sjællands Kirkemusikskole
bente.hogrefe@mail.dk
Tlf. 29 67 13 01 - 46 96 46 92

Peter Bjerregaard
Godthaabskirken
pb@godthaabskirken.dk
Tlf. 26 36 87 61

Christina Beltoft
Nørre Tranders Kirke
beltoftchristina@gmail.com
Tlf. 98 14 91 73 - 61 71 91 73

Susanne Krog Thesbjerg
Sankt Hans Kirke, Odense
susannethesbjerg@hotmail.com
Tlf. 26 82 80 14

Akademikernes A-kasse

Vester Farimagsgade 13 - 1606 København V
Tlf. 33 95 03 95 - www.aka.dk

Organistbladet DOKS

Mikael Garnæs ansvarshavende redaktør
Tysk-fransk reformert Kirke
organistbladet@doks.dk - Tlf. 41 26 63 31

Abonnement: årligt kr. 600
Annoncer sendes til annoncer@doks.dk
Annoncepriser: Kontakt redaktør
eller se mere på www.doks.dk
Deadline for redaktionelt stof til
næste nummer: 1. marts
Deadline for annonce-materiale: 1. marts

Grafisk arbejde: spotON og RiisGraphics
Tryk: Litotryk A/S
Forsidegrafik: Helle Riis

INDHOLD

3 FORMANDEN HAR ORDET DOKS I DIALOG

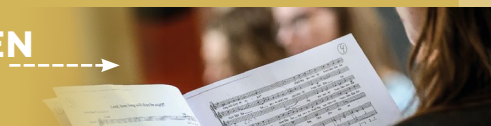
4-5 VEL MØDT I SVENDBORG!

6-11 ORGLET I DEN NYERE KOMPOSITIONSMUSIK

12-13 REGISTERTAVLEN

14-15 POSTULATET DET PSYKISKE ARBEJDSMILJØ

"Den folkekirkelige
arbejdsplads er præget
af en solistikultur,
hvilket er årsag til
problemer med det
psykiske arbejdsmiljø."

18-19 NYE PUBLIKATIONER

21 MUSIK TIL GUDSTJENESTEN 2. SØNDAG I FASTEN, 1. TEKSTRÆKKE

23 KALENDER

24 DOKS'EN UD AF BOKSEN KIRKEMUSIKKEN SKAL TALE IND I DEN VIRKELIGHED FOLK BEFINDER SIG I

Af Karin Schmidt Andersen,
formand for DOKS

DOKS | DIALOG

I *Den Danske Ordbog* er ordet dialog defineret som en samtale mellem to personer eller udveksling af synspunkter mellem stridende parter for at undgå en væbnet konflikt.

For at kunne udføre sin funktion som faglig organisation er det nødvendigt for DOKS at være i stadig dialog med omverdenen for her igennem at afmontere konflikter og tjene medlemmernes interesser.

På arbejdsmarkedet taler vi om den højtbesungne danske model, der virker gennem dialog og aftaler for at undgå konflikt. Arbejdstagere og arbejdsgivere organiserer sig her i landet, og derfor kan organisationerne indgå i forpligtende samtaler og forhandlinger på vegne af fællesskabet. At forholdene mellem parterne er baseret på fælles forståelse og ikke er styret af lovgivere, betyder at vi har et både stabilt og fleksibelt arbejdsmarked i Danmark. DOKS er en del af den akademiske fagbevægelse, og her er DOKS via vores centralorganisation i stadig dialog med det politiske system, arbejdsmarkedets parter og vore nærmeste søsterorganisationer. I det kommende år bliver OK24 forberedt og forhandlingssamarbejderne afprøvet. Her må der appelleres til en god dialog for at få et godt forhandlingsklima og et godt forhandlingsresultat. Vi husker stadig OK18, da dialogen brød sammen og konflikten

var overhængende, det scenarie er ikke ønskværdigt at opleve igen.

På vores eget folkekirkeområde prioriterer DOKS at indgå i så mange samarbejdsrelationer som muligt for her igennem at tale medlemmernes sag og bidrage med synspunkter, der er grundet i DOKS' erfaringer. Skal der ske udvikling og forbedringer i folkekirkens organisation, kræver det vedvarende og kreativ dialog mellem mange aktører, og helt essentielt er der behov for nærmere kontakt mellem de to ledelsessøjler. Den proces vil Organistbladets redaktionsudvalg gerne understøtte her i foreningsbladet. I det kommende år vil man derfor se et nyt opslag, som forhåbentlig vil bidrage til en åben dialog og blive læst med interesse af DOKS' medlemmer. Under overskriften *Postulatet* vil nogle af de personer, eller repræsentanter fra grupper, DOKS har tæt kontakt med, blive udfordret på et udsagn, der vedrører de områder DOKS har sat som pejlemærker for 2023. Postulaterne vil berøre samarbejde, psykisk arbejdsmiljø, folkekirkens struktur, ledelseskompeterer og liturgi.

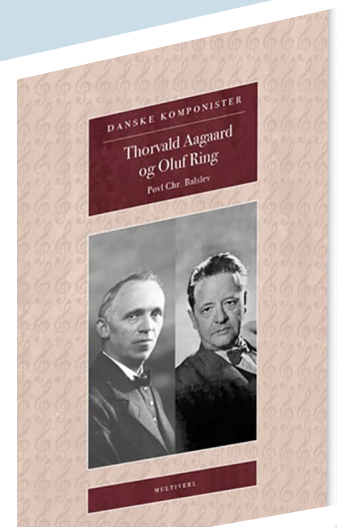
DOKS vil i det kommende år være særligt fokuseret på dialog med de nye kirkepolitikere på Christiansborg og kirkeminister Louise Schack Elholm. Herfra skal der lyde et varmt tillykke med udnævnelsen. Da jeg allerede har haft møder med Louise Schack Elholm i hendes egenskab af

kirkeordfører, ved jeg at folkekirken har fået en minister med stort kendskab til området, med holdninger og interesse for folkekirkens betydning. På vegne af kirkefunktionærerne har jeg haft lejlighed til at drøfte spørgsmål om forhandlingsret og de bagvedliggende årsager til et dårligt psykisk arbejdsmiljø. Det har været positivt at møde en politiker, der har lyttet og vist forståelse for de udfordringer menighedsrådenes ansatte står i. Det er også værd at bemærke at Louise Schack Elholm før valget engagerede sig i debatten om det psykiske arbejdsmiljø og krævede handling af sin forgænger.

DOKS har derfor klar forventning om at kirkeministeren i den kommende periode vil være i dialog med repræsentanter for de mere end 8.000 ansatte i landets sogne. Deres synspunkter og fagligheder er vigtige at inddrage når man arbejder med folkekirkens forhold og fremtid.

DOKS vil i det hele taget gøre sit for at drøfte vore mærkesager i alle relevante sammenhænge gennem det kommende år. De politiske hovedpunkter vil omhandle tilsyn med menighedsrådenes arbejdsgiveransvar og arbejdsgiverkompetencer, samarbejdet med vore nærmeste søsterorganisationer samt øget faglig respekt og dialog mellem organister og præster.

VEL MØDT I SVENDBORG!

Biografi om Aagaard og Ring på forlaget Multivers

Povl Christian Balslev

Kom af hus, forlad din orgelbænk, mød en masse dejlige kolleger og få ny inspiration og viden!

I dagene fra **mandag den 1. maj til onsdag den 3. maj** holder DOKS sit årskursus på det skønne Hotel Svendborg, som har noget så usædvanligt som rigtig god kunst på væggene.

Der er jo de sædvanlige punkter, besøg fra Kirkeministeriet, Bjørns time og generalforsamling med efterfølgende festaften.

Mandag eftermiddag vil der være gudstjeneste i Vor Frue Kirke med Povl Christian Balslev ved orglet og medvirken af "SNUK – Svendborgs ny ungdomskor". Ved samme lejlighed vil vi også kunne høre kirkens klokkespil.

Om aftenen er der koncert i Sct. Nicolai Kirke med Det Fynske Kammerkor under ledelse af den legendariske kordirigent og underviser Alice Granum. Tore Bjørn Larsen vil spille på kirkens Marcussen-orgel, der i 2016 fik en udvidelse med et romantisk svelleværk. Begge kirker ligger i behagelig gåafstand fra hotellet.

Tirsdag drager vi i bus til åstedet for en betydelig del af det, der har præget den danske sangtradition i det forrige århundrede, Ryslinge Højskole. Her vil Povl Christian Balslev holde foredrag om Oluf Ring og Thorvald Aagaard. I 2021 udgav Povl Christian Balslev en bog om emnet.

Fra omtalen af bogen: "Udover at være komponister var Thorvald Aagaard og Oluf Ring i høj grad også sangformidlere, og de viede deres liv til den folkelige sangs tjeneste. Derfor havde de sammen med Carl Nielsen og Thomas Laub en stor andel i den opblomstring, som fællessangen havde i starten af det 20. århundrede, og sammen stod de for den første udgave af Folkehøjskolens Melodibog, der udkom i 1922. Mange af Aagaard og Rings sange er kendte og elskede i dag – men hvem var egentlig, de to komponister? Hvad de var oprunden af, og hvad var deres håb og drømme? Denne bog fortæller for første gang historien om Thorvald Aagaard og Oluf Rings liv og ikke mindst om deres fælles drøm om at få musikken og sangen ud til folket".

Årskurset slutter onsdag formiddag med foredrag og koncert med Doppler Duo, Monica Schmidt Andersen på blokfløjte og Tina Christiansen på orgel. Duoen vil præsentere en række nye danske kompositioner, som er skrevet til duoen. Værkerne er planlagt til at udkomme på CD i efteråret.

DOKS' bestyrelse håber at se rigtig mange medlemmer til gode dage.

Christina Beltoft Mortensen, Poul Skjølstrup Larsen, Bente Hogrefe Nielsen, Anders Gaden

Det Fynske Kammerkor

Ryslinge Højskole

Sct. Nicolai Kirke, Svendborg

Orglet i Sct. Nicolai kirke, Svendborg

Sct. Nicolai. Nyt svelleværk 2016
på 9 stemmer

Sct. Nicolai Spillebord

Af Morten Ladehoff, domorganist

i Viborg og komponist

ORGLET I DEN NYERE KOMPOSITIONS- MUSIK

Jeg har med glæde taget imod opfordringen til at skrive noget om ny kompositionsmusik for orgel. Begrebet 'ny kompositionsmusik' bruges i mangel af bedre. Man kunne måske også kalde det moderne musik, kunstmusik, avantgardemusik eller eksperimenterende musik. Altså den slags musik, der søger mod originale og samtidsrelevante udtryk og ikke er bundet af f.eks. kirkelige brugskriterier.

Efter en kort historisk introduktion vil jeg komme omkring udvalgte temaer, komponister og kompositioner fra ca. 1960 og frem til i dag. Dette er på ingen måde tænkt som en videnskabeligt uddybende artikel, men mere som en appetitvækker for den nysgerrige læser. Det er et meget omfattende emne, og jeg tillader mig at være selektiv og lade indholdet tage farve af mine personlige præferencer.

Klassisk musik bliver til moderne musik

Starten af 1900-tallet var på mange måder en skelsættende tid for den klassiske musik. Den traditionelle opfattelse af tonalitet

havde med Wagner og senromantikerne nået et endemål. Det gav ikke længere kunstnerisk mening at blive ved med at skrive tonal musik som i gamle dage. Filosofen Adorno stillede i sin bog 'Philosophie der neuen Musik' Schönberg og Stravinskij op mod hinanden som to eksempler på nye måder at anskue musik på. Schönberg, der med historisk bevidsthed træder i Wagners fodspor og videreudvikler det musikalske materiale. En udvikling, hvor dissonansen frigøres, dur-mol tonaliteten opløses, og alle tolv toner bliver ligestillet. Ser man bort fra atonalitetens nye, friske lyd, er Schönbergs musik egentlig meget traditionel. Den er opbygget af melodiske temaer og klassiske former og drives af en musikalsk gestik, der er helt i tråd med den senromantiske ekspressivitet. Stravinskij, på den anden side, griber musikken anderledes anarkistisk an. Han betragter musikhistorien som et tag-selv-bord af musikalske ideer, som frit kan benyttes og sammensættes på nye måder for derved at skabe nye udtryk. Neo-klassicisme, som man kalder det, var blot ét af Stra-

vinskij's musikalske sprog.

I 'Le Sacre du printemps' (1913) udfolder Stravinskij et fascinerende lydunivers, hvor der veksles mellem voldsomme energiudladninger, æteriske klangflader og uforudsigelige rytmiske mønstre. Han bruger flere tonearter på samme tid, klipper i musikken og sætter den sammen uden at formidle overgangene. Hvor man som lytter er vant til at blive ført trygt fra A til B, er 'Le Sacre' nærmere en rumlig oplevelse, som hvis man er trådt ud af musikken og betragter den som en skulptur. Efter 'Le Sacre' var der blevet rusket op i den vante måde at opfatte musikalsk tid, form, klang, melodi m.m. på.

Man kan sige at på dette tidspunkt i historien havde den klassiske musik mistet sin uskyld og fået en ny kunstnerisk selvbevidsthed. Som i den øvrige kunst, hvor det ikke bare handlede om at fremstille smukke, virkelighedstro billeder, kunne musikken nu ikke længere nøjes med at være smuk og have gode melodier, man kunne nynne med på. Det ville, i Ador-

Eks.1 Nicolai Worsaae: 'Krabbeln, Buss und Reu' (2017).

Ikke udgivet. Copyright Nicolai Worsaae

no'sk/Hegel'sk forstand, være usandt og kun beskrive en meget begrænset del af musikkens potentiale. Kunst og musik skulle reflektere både den ydre og indre virkelighed for at være relevant, og kunne rumme det smukke såvel som det grimme.

Matematik

Der kan trækkes en lige linje fra Schönbergs atonalitet og fokus på organisering af toner til serialismen i 1950'erne. I serialismen er det ikke blot tonehøjderne, der organiseres matematisk, men også andre musikalske parametre som varighed, dynamik og klang. Karlheinz Stockhausens berømte motto om at søge mod 'nie erhörte Klänge' udmøntede sig i en musik, hvor de overordnede kunstneriske valg stadig var i komponistens hænder, men den konkrete udførelse af kompositionsarbejdet blev overladt til matematiske algoritmer. Denne type 'skrivebordskomposition' har et vist element af 'trial and error' over sig. Et eksperiment, hvor man kan være heldig at få noget 'nie erhört' frem, men uanset hvad

er det en meget radikal objektivisering af den skabende proces. Det paradoksale er, at det klingende resultat af denne type formaliseret musik ofte til forveksling lyder som dens modsætning, nemlig tilfældighedsmusikken, som især kendes fra John Cage. I tilfældighedsmusikken (aleatorik) er de formler, der udfører kompositionen, blot erstattet af terningkast eller en anden type tilfældighedsgenerator. Aleatorikken og serialismen har, med deres kompleksitet og uforudsigelighed, et æstetisk slægtskab, og begge har historisk set kastet både fascinerende og uinteressante værker af sig.

I orgellitteraturen finder man eksempler på matematisk organiseret komposition i f.eks. Olivier Messiaens 'Livre d'Orgue' (1952), Iannis Xenakis' 'Gmееoorh' (1974) og Milton Babbitts 'Manifold Music' (1995).

Andre eksempler på komposition med matematiske metoder findes hos Per Nørgård med hans brug af uendelighedsrækker og gyldne proportioner

- f.eks. i orgelværket 'Canon' (1971). Et mere nutidigt eksempel er Mauro Lanzas 'Negativo' (2006), hvor musikken beskriver en gradvis proces/forvandling fra en bestemt klang/tekstur til sit negative spejlbillede, ved en udynding i noderne efter en bestemt formel.

Minimalisme og postmodernisme

Minimalismen opstod som en reaktion mod den komplekse modernistiske musik. Den amerikanske minimalisme fra 1960'erne, repræsenteret ved bl.a. Terry Riley, Steve Reich og Phillip Glass, er karakteriseret ved en enkelt repetitiv musik med konsonerende harmonier. Den europæiske minimalisme er nok især kendt fra Arvo Pärts værker i den såkaldte tintinnabuli-stil fra slut-1970'erne. I slut-1960'erne opstod der en dansk minimalisme-variant kaldet 'ny enkelhed' repræsenteret ved komponister som Hans Abrahamsen, Pelle Gudmundsen-Holmgreen, Ole Buck og Ib Nørholm.

Eks. 2 | Jesper Holmen: 'Study in Periodicity' (1999). Edition-S CO646

Den ny enkelhed i Danmark kan også forstås som en tidlig form for postmodernisme. Det er en musik, der er i opposition til de modernistiske krav om originalitet og fokus på materialeautonomi, og som på næsten provokerende vis geninddrager gamle dyder som melodi og tonalitet i kompositionen. I en erkendelse af, at alt er gjort før, og at det ikke længere giver mening at jage de 'nie erhørte Klänge', kastes alle bolde op i luften. Det helstøbte dekonstrueres, og det stilrene erstattes af stilpluralisme. Et eksempel på ægte postmodernistisk orgelmusik er Mauricio Kagels 'Rrrrrr - 8 Orgelstücke' (1981), hvor indisk raga, cirkus-musik og Messiaen'ske fugle-citater står side om side og efterlader lytteren lettere rundtosset og med et smil på læben. Den førnævnte Pelle Gudmundsen-Holmgreen hører også til i denne kategori. F.eks. med orgelværket 'Spejlkabinet' (2002), hvor temaet fra Bachs 'Kunst der Fuge' spilles lettere forvrænget og i 'forkerte' tonearter, mens to assistenter stemmer rørstemmer inde i orglet og skaber langsomme

glissandi, der smelter sammen med den skæve polyfoni.

De seneste 10-15 år har der været en trend med, på forskellig vis, at bruge referencer til historisk musik. F.eks. hos de danske komponister Simon Steen-Andersen og Christian Winther Christensen. Danskeren Nicolai Worsaae bruger i orgelværket 'Krabbeln, Buss und Reu' (2017) [Eks. 1] et citat fra Bachs arie 'Buss und Reu'. Dette værk rummer flere stilelementer, som er karakteristisk for meget af den helt nye europæiske kompositionsmusik, og så er det underholdende at spille.

Ligeti

En komponist der er svær at komme uden om, når man beskæftiger sig med ny orgelmusik, er ungarenen György Ligeti. Hans 'Volumina' (1962/1966) dannede skole for en orgelkompositions-måde i 1960/1970'erne, hvor den særlige cluster-teknik bruges. Altså hvor man spiller klynger af nabotoner med hele hånden eller underarmen. Ligeti opfandt

sin egen grafiske notation til netop dette stykke, da det ikke gav mening at notere præcise tonehøjder, og da der var indtænkt en grad af improvisatorisk frihed undervejs. 'Volumina' viser ekstremerne i orglets udtrykskapacitet lige fra den øresønderrende støjmur i starten af stykket til de senere mere afdæmpede sektioner med spændende klangpaletter. Cluster-musikken fra 1960'erne bliver hurtigt trættende med sin æstetiske stereotypi, men 'Volumina' skiller sig ud i kraft af en overbevisende originalitet, tydelighed og tidløshed i kompositionen.

Ligeti's kompositoriske genialitet skinner også igennem i hans to orgletuder 'Harmonies' (1967) og 'Coulée' (1969). I 'Harmonies' skabes et intenst klangunivers, der gradvist forandrer sig ved, at en 10-stemmig akkord flyttes en tone/finger ad gangen. Der spilles samtidig på et lavt lufttryk, f.eks. ved at trække registre gradvist ind og ud på et orgel med mekanisk registratur, og herved beriges klangen med forskellige mislyde og interferenser. Den anden etude, 'Coulée',

er et søsterværk til cembalostykket 'Continuum' (1968). To melodiske linjer, en nedadgående i højre hånd og en opadgående i venstre, spilles i et meget hurtigt tempo. Linjerne udvikler sig på tværs af hinanden fra 2 til 5 toner, og derved opstår der en fængslende tidslig polyfoni. Når stykket spilles hurtigt og præcist, transformeres det mekaniske udgangspunkt til et nærmest magisk lydfænomen, men det kræver rigtig meget indstuderingstid og et teknisk overskud på grænsen til det urimelige at realisere.

Ny kompleksitet

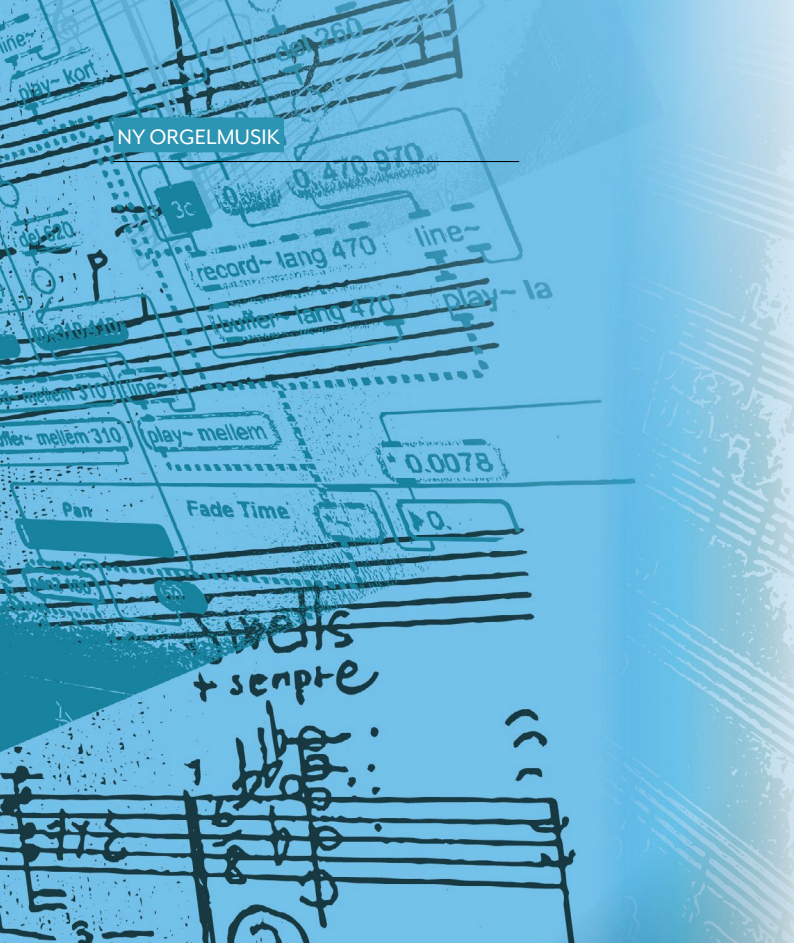
Englænderen Brian Ferneyhough var en af de fremtrædende komponister i 1980'erne. Hans atonale, ekspressive og superkomplekse musik er kendetegnet ved polyrytmer i flere lag og brug af kvart-toner og alternative spilleteknikker som f.eks. træblæsernes multiphonics og strygernes forhøjede buetryk. Hans orgelværk 'Sieben Sterne' (1970) hører nok til blandt den sværest tilgængelige orgelmusik der findes, og spørgsmålet er, om den indsats, der skal lægges i indstuderingen, står mål

med det klingende resultat. Den udtrykskraft, der er tilstede i Ferneyhoughs mest vellykkede instrumentalværker, går lidt tabt, når orglet er begrænset af de kromatiske toner og manglende mulighed for klanglig plasticitet.

Et andet virtuost orgelværk, der efterhånden har fået klassikerstatus, er Luciano Berios 'Fa-Si' (1975). Som hos Ferneyhough er musikken her kompleks og ekspressiv, men ikke lige så utilnærmelig. Danskeren Jesper Holmens 'Study in periodicity' (1999) [Eks.2] er, ligesom Mauro Lanzas tidligere nævnte 'Negativo', et værk, der på en og samme tid er virtuost, enkelt og komplekst. Med brug af to sveller og registrering som selvstændige lag, samt forskellige måder at skabe bevægelse i akkorder på (udholdt, arpeggio og repetition), opstår der en levende tekstur med et fængslende energisk udtryk. Dette værk er stiltypisk for den anvendelse af repetitive strukturer og irregulær metrik, som man finder i meget af den centraleuropæiske kompositionsmusik efter 2000.

Lachenmann og 'musique concrète instrumentale'

Den tyske komponist Helmuth Lachenmann har haft stor betydning for de nye generationer af komponister. Lachenmann tager udgangspunkt i den franske komponist Pierre Schaeffers begreb 'Musique concrète' fra slutningen af 1940'erne, der henviser til en båndmusik komponeret af reallyde (altså optagede lyde fra den virkelige verden). En musik, hvor selve lyden er i centrum, og hvor de konventionelle forventninger til klang, tonehøjder og rytmer er nulstillet. Lachenmann bygger videre på denne idé og kalder sin musik for 'musique concrète instrumentale'. Her er det ikke båndet lyd, han arbejder med, men lyd produceret af traditionelle klassiske instrumenter. Lydene bliver blot produceret på nye måder, ved hjælp af såkaldte alternative spilleteknikker, der giver muligheder for at frembringe forskellige kvaliteter af tone og ikke mindst støj. For Lachenmann er det vigtigt, at vi ikke blot hører selve lyden, men også kan fornemme friktionen i lydfrembringelsen og materialerne bag

2
higher/lower
shorter/longer

after the last word:
Voice says one of the 4 given options
Instrument plays accordingly
6 x
after the last tone:
Instrument plays another tone that is higher or
lower or shorter or longer
Voice tells accordingly
6 x

Eks.3 Peter Ablinger: 'Instrument and voice' (2007-2013)

lyden. Lachenmann har ikke skrevet noget for orgel, men en tangent-klassiker er hans klaverstykke 'Guero' (1969/1988). Klaveret behandles her som slagtojs-instrumentet güiro (bedre kendt som 'franskbrød') ved at lave glissandi med fingerspidser og negle på overfladen af de hvide tangenter, uden at tonerne på noget tidspunkt slås an på traditionel vis. Der produceres også andre støjlyde ved f.eks. at knipse på stemmeskruerne og ved hørbart at aktivere og slippe pedalen. Den tætte og sanselige kontakt til instrumentet og den kreative måde at tænke musik på er typisk for Lachenmanns kompositionspraksis.

Man kan spore den Lachenmann'ske indflydelse i orgelværker som f.eks. Francesco Filideis 'Danza Macabra' (1996) og Carola Bauckholts 'Gegenwind' (2003).

Konceptualisme

Konceptkunsten er den slags kunst, hvor man kan sige, at den kunstneriske idé er det primære, og kunstværkets fysiske tilstedeværelse er noget sekundært. Kon-

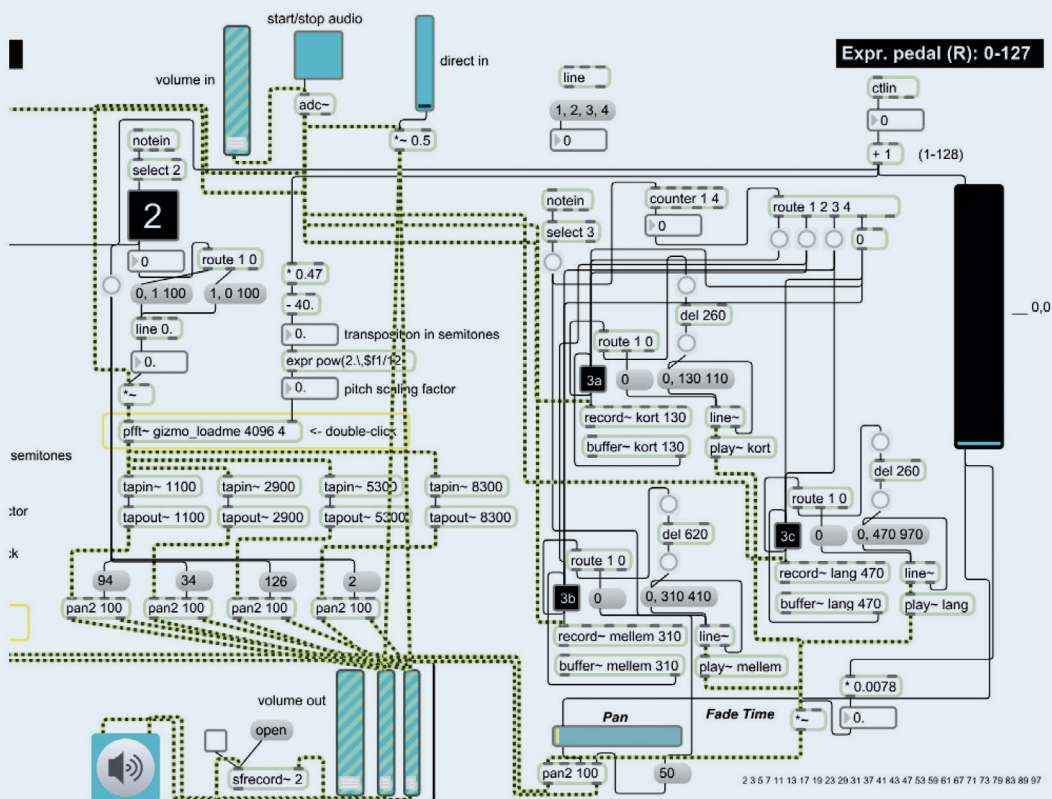
ceptualismen kan spores helt tilbage til Marcel Duchamp, men formuleres først for alvor med Joseph Kosuth i slutningen af 1960'erne. Da idéen her er det vigtigste, kan konceptkunsten udføres i forskellige medier og indeholder typisk en beskrivende tekst. Eksempler på musikalsk konceptualisme, hvor orglet er mediet, er John Cage's 'Organ2/ASLSP (As SLOW as Possible)' (1987), hvor en kort komposition spilles så langsomt som muligt. Den nulevende tyske konceptkomponist Johannes Kreidler har skrevet et stykke med titlen ASFSP (As Fast as Possible), hvor Cages stykke skal spilles så hurtigt som muligt. Et humoristisk mod-koncept, der på fin vis udstiller det absurde i, at ændringen af et enkelt ord kan vende den musikalske situation på hovedet.

Den østrigske komponist Peter Ablinger har også skrevet værker, hvor orglet indgår eller kan indgå. F.eks. hans 'Instrument and voice' (2007-2013) [Eks. 3] hvor der skiftevis oplæses en instruktion og bagefter spilles en tone. Siges der f.eks. 'higher' spilles en valgfri tone (på

orgel eller et andet instrument), der er højere end den forrige, og siges der 'longer' spilles en længere tone end den forrige. For det meste er der overensstemmelse mellem lyden og den forudgående instruktion, men af og til brydes systematikken, hvorved der opstår et sjovt spil med lytterens forventninger og en interessant forståelsesdissonans mellem intellekt og øre.

Teknologi og fremtid

Man kan tale om de indre innovationer i musikken som f.eks. har med tonemateriale, form eller koncept at gøre, og så er der de ydre innovationer, som har med instrumentet og musikkens fysiske udfoldelsesrum at gøre. Orglet er i sin nuværende form et gammelt og traditionsbundet instrument, som ikke er konstrueret med tanke på de nye æstetiske strømninger. En måde at åbne op for nye muligheder er ved at inddrage elektroakustiske elementer i musikken. Teknologien har i dag gjort det muligt relativt nemt at opstille forskellige elektroakustiske scenarier. Et klassisk scenarie er at afspille

Husk DOKS' årsmøde

Sæt kryds i kalenderen ved dagene **1.-3. maj 2023**. Der finder DOKS' årskursus sted i Svendborg. Du kan se frem til gudstjenester, koncerter, foredrag, generalforsamling og kollegialt samvær.

KorTools - ny digital platform med et væld af redskaber til dit korarbejde

Korliv – tidligere FUK – åbner i starten af 2023 KorTools - en helt ny platform for alle korledere, hvor du kan finde pædagogiske værktøjer, teoretiske overvejelser, faglige debatter og inspiration til nyt repertoire på ét sted. Alle de video-staldtips, som for øjeblikket udkommer hver mandag på Facebook, vil komme til at ligge på KorTools.

KorTools kommer til at bestå af forskellige rum. For eksempel Lege og metodik, Året rundt i koret, Stemme og krop og Værktøjskassen, som efterhånden fyldes op med materiale, som kan bruges til udprint og udlevering til sangerne. KorTools lanceres i starten af 2023 som en del af det nye www.korliv.dk

Nyt fra DKDM

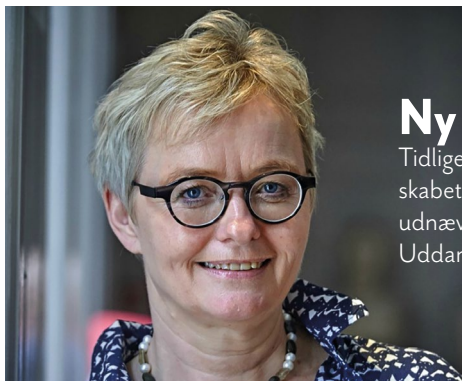
Efter adskillige corona-aflysninger lykkedes det endelig i november at få gennemført en inspirerende improvisations-masterclass med den hollandske improvisationsmester Sietze de Vries.

To uger senere fik alle danske konservatoriestuderende desuden mulighed for at deltage i to dages masterclass med årets modtager af Frobeniusfondens store pris, Olivier Latry.

Har du husket

at opdatere dine medlemsinformationer på hjemmesiden og ikke mindst mailoplysningerne? Ellers går du glip af de særlige medlemsmails med vigtige informationer.

Ny rektor for FUV

Tidligere generalsekretær for Bibelselskabet Birgitte Stoklund Larsen er blevet udnævnt som ny rektor for Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV).

Ny minister med indgående kendskab til folkekirken

DOKS byder Louise Schack Elholm velkommen som kirkeminister i SVM-regeringen.

DOKS kender Louise Schack Elholm fra hendes tid som næstformand i kirkeudvalget og kirkeordfører for Venstre, og har i den forbindelse haft lejlighed til at drøfte betydningsfulde emner som forhandlingsret og psykisk arbejdsmiljø med hende. Den nye kirkeminister kender folkekirkens område og aktører godt, og har vist forståelse for kirkefunktionærernes synspunkter. Til trods for problematikken omkring store bededag, håber DOKS at ministeren vil lytte og inddrage bredt når der i den kommende periode træffes beslutninger på folkekirkens område. DOKS noterede sig med glæde, at Louise Schack Elholm krævede politisk handling af sin forgænger i embedet, da folkekirkens psykiske arbejdsmiljø i sensommeren var til offentlig debat. Derfor forventer DOKS og de øvrige kirkefunktionærgrupper at arbejdsmiljø stadig vil have høj prioritet, og ser frem til at møde Louise Schack Elholm som minister. Her vil organisationerne gerne drøfte de indsatsområder de har peget på som nødvendige at tage fat på, nemlig tilsyn med menighedsrådene og deres kompetencer og helhedssyn på kirkefunktionærers og præsters fælles arbejdsplads.

Ønsker du fortsat at modtage Organistbladet som fysisk blad?

Organistbladet bliver foruden den trykte udgave også offentliggjort i en digital version som kan tilgås via DOKS' hjemmeside. Hvis du foretrækker at læse bladet digitalt, kan du fravælge den fysiske udgave. Giv blot sekretariatet besked på mail doks@doks.dk. Herefter vil du, når bladet er lagt på nettet, modtage et link til bladet.

Konstitueret rektor i Vestervig Kirkemusikskole

Efter syv år som rektor for Vestervig Kirkemusikskole har Tine Fenger Thomsen sagt op pr. 1. januar 2022. Frem til udgangen af **maj 2023** er Løgumkloster Kirkemusikskoles rektor Hans Chr. Hein konstitueret rektor i Vestervig.

DOKS' LEGAT ER OPLØST

Som alle DOKS-medlemmer er bekendt med, har legatet gennem de sidste tre år været under afvikling.

Beslutning om afvikling blev truffet med baggrund i at den indestående kapital praktisk talt ikke gav noget afkast. Samtidig betød den økonomiske udvikling og stigende administrative udgifter at legatet på længere sigt ville blive udhulet uden at legatets formål kunne opfyldes. Beslutningen om nedlæggelse har betydet at legatets indestående har kunnet uddeles i pæne legatportioner. Legatbestyrelsen havde møde d. 8. december, hvor de sidste kr. 103.000 blev uddelt. Hermed er legatets indestående blevet til gavn og uddelt efter sit formål, og civilstyrelsens krav til fondens opløsning er opfyldt. Tak til den siddende legatbestyrelse, der foruden DOKS' forretningsudvalg består af Hanne Kuhlmann og Jesper Topp. Karin Schmidt Andersen, formand for DOKS' legatbestyrelse

Postulatet er titlen på en ny rubrik i Organistbladet, hvor aktører fra forskellige dele af dansk kirkeliv tager stilling til aspekter af folkekirken, dens arbejde og trivsel. I hvert nummer fremsættes en påstand eller et spørgsmål, som paneldeltagerne tager stilling til. I dette nummer er postulatet:

”Den folkekirkelige arbejdsplads er præget af en solistkultur, hvilket er årsag til problemer med det psykiske arbejdsmiljø.”

Thomas Reinholdt Rasmussen,
biskop i Aalborg Stift

Da jeg i sin tid blev ansat i folkekirken, blev jeg glædeligt overrasket over den meget store faglighed. I alle ansættelser var der folk, der kunne deres fag. Samtidig var der få fagligheder på en konkret arbejdsplads. Der var kun én graver, én organist, én præst. Der var så at sige ikke nogen at dele fag med, men der var nogen at holde gudstjeneste og kirkelige handlinger med.

Dette kunne godt skabe en solistkultur. Det var jo ikke mig som præst, der skulle spille orgel, og det gav heller ikke mening. Men jeg har faktisk aldrig oplevet en solistkultur, hvis der med det menes en isoleret kultur. Selvfølgelig kan de opstå, men hvis man respekterer hinandens fagligheder, så indgår man også i et samarbejde på tværs af faggrænser. Men omvendt er vi jo i vores fag en form for solister.

Men for mig at se er det ikke det, at vi er ene om et særligt fag, der er årsag til problemer med det psykiske arbejdsmiljø. Det er oftere mangel på respekt for hinandens fag. Og her skal vi ikke lade hinanden være i fred. Tværtimod. Her skal vi lade faglighederne sættes i spil.

Så hvis man med solistkultur mener, at man isolerer sig, så er det den forkerte vej at gå, og så kan det være vejen til arbejdsmiljøproblemer. Men hvis man lader faglighederne sættes i spil, så er det en god måde at arbejde på.

Så som udgangspunkt mener jeg ikke at folkekirken har en solistkultur. Det kan den slet ikke have, når evangeliet er en fælles sag. Den har en faglighed. Og den skal bruges og anvendes til fælles bedste.

Søren Abildgaard, formand for
Landsforeningen af Menighedsråd

Det er en stor styrke for folkekirken, at vi har medarbejdere med en stærk faglig baggrund og med kompetencer, der gør dem i stand til at agere selvstændigt på en arbejdsplads, hvor der heldigvis ikke altid er behov for at få detaljerede instruktioner for at udføre arbejdet. Det gælder, uanset om vi taler om præster, organister, kirke- og kulturmedarbejdere, kordegne, gravere, kirketjenere eller de mange andre medarbejdere, som er med til at sikre, at folkekirkens medlemmer langt de fleste steder møder en åben og imødekommende kirke med gudstjenester, kirkelige handlinger, børne- og ungdomsarbejde, sogneaktiviteter og koncerter, som gør den lokale folkekirke til en relevant og nærværende del af vores liv med hinanden.

Det fungerer bedst de steder, hvor alle har forståelse for, at man indgår i et samspil med andre medarbejdere, med menighedsråd, frivillige og med sogn og menighed. Vi er sammen om en fælles opgave, hvor vi alle har et værdifuldt bidrag at yde. Selv solister har brug for et orkester at spille sammen med.

Når der opstår mislyde, er det vigtigt, at vi alle tager ansvar for at lytte bedre efter, så vi hver især kan rette ind efter det fælles formål og den fælles opgave. Vi skal ikke alle insistere på solistrollen, hvis behovet er et andet. Det er i sidste ende et ledelsesansvar, hvor menighedsrådet er ansvarligt, for at samspillet lykkes.

Sådan er det heldigvis også de fleste steder, så påstanden om, at den folkekirkelige arbejdsplads generelt er præget af en solistkultur, forbliver derfor bare et postulat.

**Pernille Vigso Bagge, formand
for Præsteforeningen**

**Ingrid Bartholin Gramstrup,
formand for Organistforeningen**

**Else-Marie Kristoffersen,
domorganist i Helsingør**

JA! Jeg tror i høj grad at folkekirkens solistkultur kan have en negativ indflydelse på det psykiske arbejdsmiljø. Og da jeg første gang læste om "Imposter-syndromet" var jeg klar over, at en del af folkekirkens medarbejdere må lide af dette fænomen. Det dækker over, at man bilder sig selv ind, slet ikke at være nær så dygtig, som de andre på arbejdspladsen måske tror man er.

For ja, der findes mange solist-medarbejdergrupper i folkekirken. Mange pastorer med én kirketjener, én præst, én organist og én kordegn. Eller i hvert fald er den enkelte medarbejder ofte alene med sin særlige opgave eller sit ansvarsområde, og netop derfor kan præstationsangsten og impostertankerne få frit løb.

Man kan google sig til følgende symptom-tanker: Hvad hvis andre opdager, at jeg i virkeligheden ikke er så god, som de tror? Hvad nu hvis andre opdager, at jeg er talentløs? Det kan godt være, at jeg får ros, men de kender ikke sandheden! Jeg er en bedrager. Når andre opdager det, vil jeg miste jobbet og mine venner!

Selvfølge ligt findes der også i folkekirken solister, som bare arbejder bedst alene, og simpelthen ikke VIL de andre. Og sådan er det alle steder. Men det kommer ofte med en omkostning: skrantende psykisk arbejdsmiljø.

Den bedste medicin mod en solistkultur er kendskab, venskab, faglighed og fuld tidsstillinger på alle poster, så enhver har mulighed for og tid til at være i et samspil med kollegaer og andre fagligheder. På den måde for tynder vi os selv og bliver et hold. Måske endda et sammenhold.

Det er et faktum, at den enkelte arbejdsplads i folkekirken er præget af og fundet på en vis grad af solistkultur set i lyset af, at der oftest kun er én medarbejder eller meget få til at varetage hvert fag- og ansvarsområde. Den faglige og standsmæssige bevidsthed og stolthed hos den enkelte medarbejder er en stærk drivkraft i det daglige arbejde. Når netop denne bevidsthed og drivkraft sammen med fagligheden kanaliseres ind i og stilles til rådighed for det gode, respektfulde og inspirerende samarbejde mellem præster, kirkefunktionærer og menighedsråd, som er helt afgørende for næring til opretholdelse af en velfungerende arbejdsplads, er en solistkultur ikke af det onde.

Hvis solistkulturen derimod lukker sig om sig selv, og ikke ser sig som en del af en fælles kultur, så er potentialet skabt til langvarige, ufrugtbare og problematiske samarbejdsrelationer. Det er desværre ikke et helt ukendt fænomen i folkekirken og er beviseligt medvirkende årsag til eksisterende dårlige arbejdsmiljøer. For at bruge et for musikere trivielt billede, så handler det om at solist og orkester kender spillereglerne og partituret for, hvem der stikker næsen frem og hvornår, og er bevidst om at trække næsen til sig igen for helhedens og arbejdsmiljøets skyld. Så ja, rendyrket og forblændet solistkultur kan være et element i årsagerne til dårligt psykisk arbejdsmiljø sammen med andre komplicerede elementer.

Kender I det, når én, man har haft en diskussion med, afslutter med at sige: *Jamen, sådan er jeg!!* ?

Altså underforstået: Jeg er, som jeg er. Og det er der ikke noget at gøre ved. End of discussion.

Ligesom ovenstående postulat: Sådan er medarbejderne i folkekirken, og sådan er deres arbejdskultur. End of discussion. En retningsløs sætning, strøet med løs hånd ud over folkekirkens ansatte, som forsvar for, at man ikke kan løse problemerne sagligt og lokalt. For udsagnet går jo på det generelle og personlige frem for det konkrete og saglige.

Og det er selvfølgelig noget sludder. Godt nok er det rigtigt, at en meget stor del af folkekirkens ansatte er de eneste inden for eget fagområde på den pågældende arbejdsplads. Og godt nok lægger de fleste ansatte en meget stor del af deres personlighed i arbejdet – ikke mindst præster og organister. Det burde ikke være en forhindring for gensidig respekt. Problemer med det psykiske arbejdsmiljø skal løses professionelt. Og det gør man ikke ved at sætte et luftigt stempel på medarbejderne.

Vi skal være glade og taknemmelige for, at de fleste medarbejdere lægger stor personlighed i deres arbejde og at de fleste arbejdspladser i folkekirken fungerer fint uden mellemledere og new public management. På den måde kan folkekirken tjene som forbillede for resten af samfundet. Så lad os holde fast i det. Og så til gengæld udvikle systemet omkring de ansatte, så det er muligt at få løst problemerne fagligt og professionelt uden stigmatiserende ord og postulat.

Børnekorledelse for viderekomne

Børnekorakademiets 2-årige efteruddannelse har optagelsesprøve i juni 2023 med studiestart i august 2023. Uddannelsen henvender sig til børnekorledere med erfaring i ledelse af børne- og ungdomskor og er tilrettelagt med undervisning over fire semestre (spire-, børne-, junior- og pige-kor). Desuden arrangeres netværksdage med praktikkor i de forskellige aldersgrupper.

Efteruddannelsen i København

Optagelsesprøve

Tid: Fredag den 9. juni 2023
i tidsrummet kl. 10 - 15

Sted: Københavnsområdet

Info og tilmelding, skriv til:

tilmelding@bornekorakademiet.dk

senest den 19. maj 2023

Undervisere:

Pia Boysen, Margrete Enevold, Susanne Wendt

Undervisningsdatoer i efteråret 2023

Tid og sted se:

www.bornekorakademiet.dk

Deltagerpris:

Kr. 6.000 pr. semester.

Påregn desuden materialeudgifter
på ca. kr. 1.550 for Pia Boysen og

Margrete Enevolds bøger

"Børnekor med Poesi og Bevægelse 1 - 5."

Fotografier: Erik Norsker

Børnekorakademiet er støttet af Augustinus Fonden

AUGUSTINUS FONDEN

STIFTET 25. MARTS 1942

Foto: Jasper Jørgensen

Skt. Katharina Kirke, Store Heddinge

Knud Olsen 1877 · 16 stemmer, 2 manualer og pedal
 Restaurering og rekonstruktion udført af Marcussen & Søn

MARCUSSEN & SØN · ORGELBYGGERI A/S
 STOREGADE 24 · DK-6200 AABENRAA · Telefon (+45) 74 62 23 50 · www.marcussen-son.dk

VELKOMMEN IGEN

Anne Kirstine Mathiesen: Velkommen igen – julemusik for lige stemmer.
Forlaget Mixtur. Pris kr. 119

Denne velklingende og let anvendelige samling omfatter 18 kendte julesalmer i arrangementer for tre lige stemmer. I forordet fortæller Anne Kirstine Mathiesen, at en af idéerne med samlingen er, at koret nemt skal kunne tilegne sig alle stemmerne, og at modstemmerne skal være lige så spændende og sjove at synge som melodistemmen. Et par af satserne har klaverakkompagnement, der står bagerst i hæftet. Det gælder også de to versioner af Lucia-sangen, hvor melodien kombineres med hhv. Velkommen igen, Guds engle små (Weyse) og Glade jul. Opfindsomt og ørevenligt.

Bryllupsmusik i en dansk folkemusiktradition. 8 marcher, menuetter og danse
arrangeret for orgel af Tobias Dahl.
Forlaget Mixtur. Pris kr. 199

Organisten og folkemusikeren Tobias Dahl har researchet en dansk musiktradition, der er ved at dø ud: spillemandsmusikken, som den lød til bondesamfundets bryllupper. I sit grundige forord beretter han om forskellige lokale traditioner og de bevarede kilder. Han har arrangeret otte forskellige danse for orgel, ind imellem med et lidt mere moderne, rustikt klingende twist. Nodemæssigt er de fleste satser ganske nemme at spille, men udfordringen er nok mere den passende stil. "Ornamentering og swing står frit for", er en tit benyttet overskrift, som det kan være sjovt at lege med. Om stykkerne har mulighed for at få en renæssance som decideret bryllupsmusik er måske tvivlsomt, men den underholdende musik kan jo derudover bruges i mange andre (koncert-)sammenhænge.

Susanne Wenningsted-Torgard og Anders Gadegaard · red.

Domkirke i hundrede år

Vor Frue Kirke 1922–2022

Domkirke i 100 år – Vor Frue Kirke 1922–2022. Af (red.) Anders Gadegaard og Susanne Wenningsted-Torgard.
Eksistensen. Pris kr. 200

Vor Frue Kirke har altid været Københavns hovedkirke, men den blev først domkirke i 1922. Jubilæet markeres bl.a. med denne bogudgivelse, som kommer rundt om mange sider af bygningen og institutionen Vor Frue. Blandt andet fortæller Anders Gadegaard om morgenandagternes historie og Hanne Kuhlmann om musiklivet fra N.O. Raasteds tid til i dag. Tidligere domkantor Ebbe Munk fortæller om Københavns Drengkor, der har været tilknyttet Domkirken siden 1959.

Tre motetter til påsketiden
for blandet kor og orgel

Christian Præstholm

Christian Præstholm
Orgelkoraler
27

**Christian Præstholm: Tre motetter til påsketiden
for blandet kor og orgel Op. 67**
Christian Præstholm: Orgelkoraler 27 Op. 68.
Pris kr. 139

Bind 27 i Christian Præsthols imponerende serie af orgelkoraler omfatter 13 nye stykker, og endnu engang er både kompetencer og diversitet i top. Stykkerne rækker fra en "Valse triste" udgave af "Jesus, dine dybe vunder" over kvartparallelerne i "Ak Fader! Lad dit ord og ånd" til den lækkert krydrede harmonik i "Nu står der skum fra bølgetop". Blandt andre godbidder er de to meget forskellige udgaver af "At sige verden ret farvel" (på hhv. Berggreen og Laubs melodier). Orgelkoralerne kan høres på komponistens hjemmeside www.christianpraestholm.dk

De tre motetter til påsketiden består af den koralbårne "O du, Guds lam uskyldig" til skærtorsdag og den vægtige, meditative og modale "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig" (langfredag). Der slutes festligt af med den toccataagtige introitus til påskemorgen "Herren af søvne opvågned, opsprang".

Uddannelse til organist, kirkesanger og kirkekorleder

Undervisning på basislinjer
og eksamenslinjer

Tilmeldingsfrist:
1. marts 2023

Basislinjer:

- Sang
- Orgel

Eksamenslinjer:

- Kirkemusiker med orgel og korledelse
- Kirkemusiker med sang
- Kirkemusiker med sang og korledelse

Løgumkloster Kirkemusikskole
lkms@km.dk
Tlf. 74 74 40 70

Sjællands Kirkemusikskole
sjkms@km.dk
Tlf. 46 32 03 08

Vestervig Kirkemusikskole
vvkms@km.dk
Tlf. 97 94 16 85

Find mere information og tilmeld dig på:
www.kirkemusikskole.dk

FOLKEKIRKENS
kirkemusikskoler

PIANOKOMPAGNIET

Pianokompagniet er et team af erfarne klaverstemmere og instrumentmagere.

På vores værksted findes altid et udvalg af brugte istandsatte klaverer og flygler af anerkendte fabrikater, blandt andet nyere brugte japansk producerede Yamaha klaverer og flygler.

SCHIMMEL
PIANOS

Pianokompagniet forhandler Schimmels klaverer og flygler. Schimmel er grundlagt i 1885 og produceres i Braunschweig, Tyskland.

Pianokompagniet ApS · J. P. Larsens Vej 17C · 8220 Brabrand · tlf. 7023 8088 · aar@pianokompagniet.dk

www.pianokompagniet.dk

SIRENA RECORDER QUARTET

Fra arvefjender til broderfolk - en musikalsk rejse i den dansk-svenske historie

Gennem musik og fortællinger bindes fortid og nutid sammen.
Med nedslag i årtallene 1320, 1420, 1520 etc. helt op til 2020 bevæger koncerten sig fra krig og kriser til fred og fordragelighed.

Tlf. 28376932 • karina@agerbo.eu • www.sirena.se

2. SØNDAG I FASTEN, 1. TEKSTRÆKKE

Birgit Bitsch Antonsen, organist i Middelfart Kirke, fortæller om sine musikvalg

Birgit Bitsch Antonsen er forholdsvis ny i Middelfart Kirke, hvor hun blev ansat 1. september 2022 efter mange år i Sædden Kirke. En af hendes opgaver det nye sted er at "ruske op i korarbejdet". Det gælder blandt andet voksenkoret på 7 sangere, der medvirker ved dagens gudstjeneste. Birgit har allerede fået ansat to nye altsangere, og har fra årets start udvidet korprøvernes længde.

Voksenkoret medvirker ved to gudstjenester om måneden. Johanne Riis Diemer er organistassistent og leder af pigekoret, som synger ved de andre to gudstjenester. Derudover har kirken et børnekor på p.t. 10-15 medlemmer under ledelse af Casper Præstegaard. Birgit Bitsch Antonsen fortæller engageret om sine visioner for stedet og dets korarbejde, men understreger, at man skal give sig tid til at lære hinanden at kende, få kigget årshjulet igennem og finde faste rutiner, også hvad angår kørene, inden der tages store skridt. Med mange skoler og uddannelsessteder har Middelfart gode muligheder for at rekruttere sangere.

Dagens evangelium handler om Jesus, der helbreder den kanaanæiske kvindes datter. Som motet vælger Birgit sin egen melodi til "Kvindelil, din tro er stor". Den skrev hun i Sædden Kirke, hvor man ofte sang nyere salmer og afprøvede forskellige

tiltag i forsøg på at løfte menighedens salmesang. "Jeg skrev en lidt lettere og mere moderne melodi til "Kvindelil". Hvis jeg synes, koret er klar til at synge motet, kunne det blive den, enstemmigt med akkompagnement."

Som præludium vælger Birgit Bitsch Antonsen *De Profundis* fra Bo Grønbechs "8 små præludier" over reformationstidens melodier. "Jeg kunne godt overveje at udelade rørværk og mixtur hele fastetiden, men det bliver så ikke i dag, hvor musikvalget kalder på det hele. I Middelfart Kirke kan man godt lide at høre orgelmusik, så som postludium spiller jeg hele to Kyrie-satser fra Couperins "Messe for sognekirker". Kyrie må være helt oplagt denne dag, hvor kvinden råber "Forbarm dig over mig, Herre"."

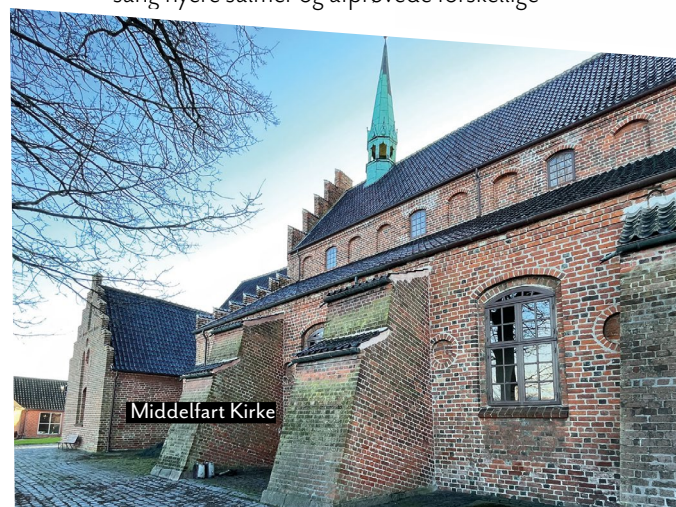
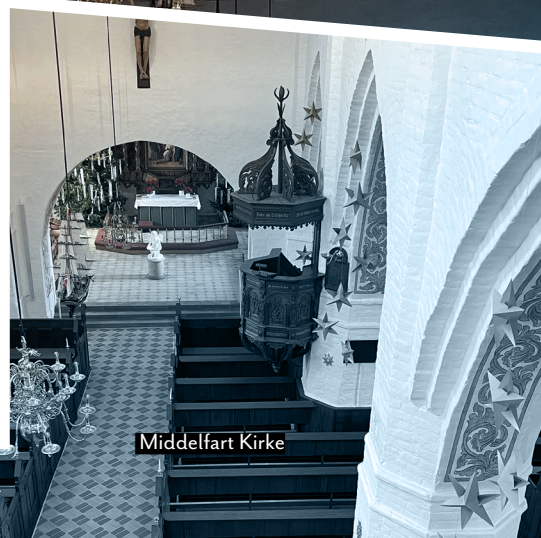
Birgit betegner kirkens Frobeniusorgel fra 1962 (omarbejdet 1992) som velfungerende, men hun skal vænne sig til, at der ikke er sætzer, og at koblingerne er besværligt anbragt. Især RP-koblingen, som hun slet ikke har fundet endnu... Det klinger meget kraftigt ved spillebordet, men smukt og afrundet i kirken.

Musikvalg

Præludium: Bo Grønbech: *De Profundis* (Af dybsens nød) fra "8 små præludier" (Forlaget Mixtur)

Motet: *Kvindelil, din tro er stor*, DDS 158, v. 1, 2 og 6 på melodi af Birgit Bitsch Antonsen

Postludium: F. Couperin: *Kyrie* og 2e. Couplet (*Kyrie*) af "Messe Solennelle à l'usage des Paroisses"

Rekrutteringen af nye organister har aldrig været mere nødvendig. Det er et nationalt såvel som internationalt anliggende. Orgelklubben inviterer derfor til nogle spændende dage med fokus på rekruttering.

Program

Den franske orgelprofessor Éric Lebrun har beskæftiget sig med rekruttering og er dette års hovednavn.

Onsdag 8. marts

Kl. 13:00 - 18:00 Masterclass ved Éric Lebrun for organiststuderende fra konservatorierne

Torsdag 9. marts

Kl. 09:30 - 14:00 Masterclass ved Éric Lebrun for organiststuderende fra konservatorierne
Kl. 19:30 Orgelkoncert med Éric Lebrun i Grundtvigs Kirke

Fredag 10. marts

Kl. 10:00 - 16:00 Orgelmøde: International dag om rekruttering.
Kl. 10:00 - 12:00 10 organister fra Europa fortæller om rekruttering
Kl. 12:00 - 13:00 Frokost
Kl. 13:00 - 13:30 Jeg vil gerne undervise. Hvordan kommer jeg i gang?
Kl. 13:30 - 14:30 Inspiration til den daglige undervisning
Kl. 14:30 - 14:45 Kaffe
Kl. 14:45 - 15:30 Giv idéen videre – pædagogisk sparring
Kl. 15:30 - 16:00 Opsamling
Der vil hele dagen være mulighed for at købe noder og pædagogiske materialer.
Kl. 16:30 Repræsentantskabsmøde

Lørdag 11. marts

Kl. 09:30 - 15:00 Masterclass ved Éric Lebrun for børn og unge, der spiller orgel (10-18 år)

Alle aktiviteter (inkl. forplejning fredag og lørdag) er gratis og foregår på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Tilmelding skal ske senest den 1. marts 2023 til orgelklubben@orgelklubben.dk.

Det Kongelige Danske Musikkonservatorium
Rosenørns Alle 22 · 1970 Frederiksberg

DOKS-ARRANGEMENTER**10. marts, 14. april, 1. maj**

Bestyrelsesmøde i DOKS

1.-3. maj

DOKS' årskursus i Svendborg

19.-22. september 2024

23. Nordiske Kirkemusiksymposium i København

KURSER**8. februar samt 15. april**

"Lær at optræde under pres" v/sanger og coach Ulla Munch, Roskilde

27.-28. februar

Demens - alder - palliation. Den gerontologiske efteruddannelse - Vest 1 v/ Rose Marie Tillisch, FUV's lokaler Aarhus

2.-3. marts

Demens - alder - palliation. Den gerontologiske efteruddannelse - Øst 1 v/ Rose Marie Tillisch, FUV's lokaler Vartov

8.-11. martsInternationale orgeldage på DKDM
Tilmelding orgelklubben@orgelklubben.dk**21. marts**"1723 – Bachs første år i Leipzig". Foredrag
v/Hans Chr. Hein, Løgumkloster**25. marts**Workshop med sangskriver og sanger
Janne Mark, Roskilde
www.kirkemusikskole.dk**28. marts**DOKS stiftskonventet (Nord) finder sted i
Skagen Kirke fra kl. 9.30 - 18.00**FESTIVALER OG
KONCERTTRÆKKER**

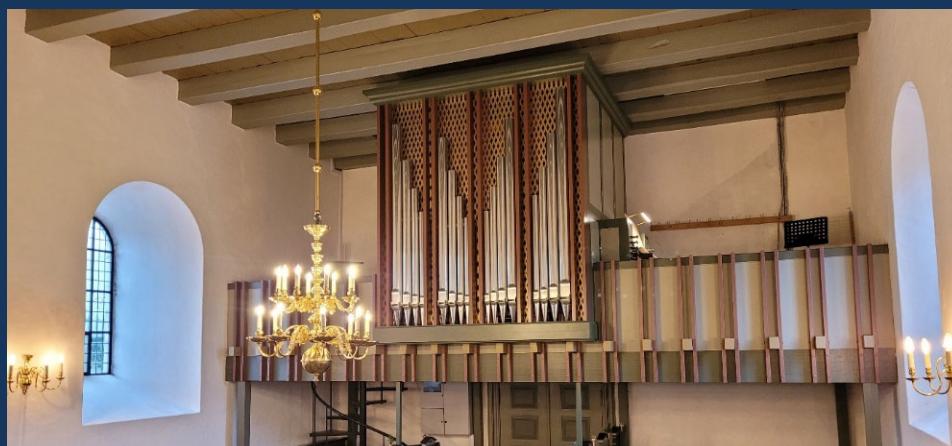
KØBENHAVN

4. februar - 25. martsKØBENHAVNS DOMKIRKE
Matine lørdage kl. 12**3.-24. februar og 17. marts**TRINITATIS KIRKE
Koncert fredage kl. 16.30**26. marts**TRINITATIS KIRKE
Bachs Matthæuspension kl. 15.00**2. februar, 9. marts**GRUNDTVIGS KIRKE
Orgelmesterkoncerter torsdage kl. 19.30

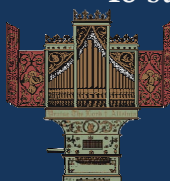
ROSKILDE

18. januar – 15. novemberROSKILDE DOMKIRKE
Orgelkoncerter hver 3. onsdag i måneden kl. 17**27. marts**ROSKILDE DOMKIRKE
Bachs Matthæuspension kl. 19.00

AARHUS

4. marts – 29. aprilSKT. LUKAS KIRKE
Torvedagskoncert hver lørdag kl. 12-12.30Organistbladet bringer oplysninger om koncert-
rækker, festivals og andre arrangementer. Send
gerne oplysninger om din arrangementsrække til
organistbladet@doks.dk**Orglet i Lødderup Kirke.**

Indviet i november 2022
 Facade er udarbejdet af Frobenius
 18 stemmer, 2 manualer og Pedal

Th. Frobenius & Sønner Orgelbyggeri A/S
 Hammerbakken 20
 3460 Birkerød
 Tlf: 45 87 07 55

POST

PP

DANMARK

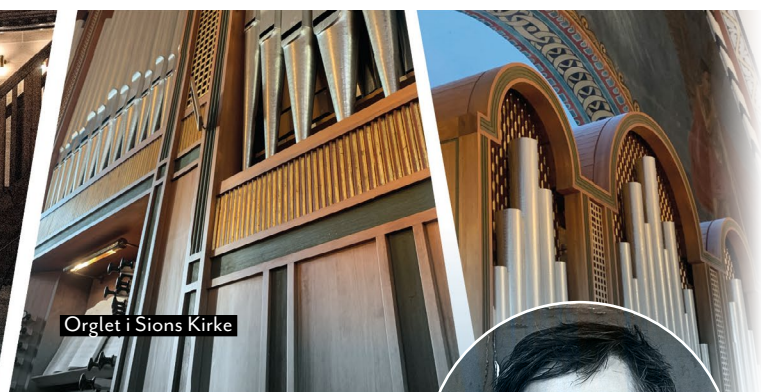
ID 47723

DOKS'EN UD AF BOKSEN Af Mikael Garnæs

Syrisk folkemusik i Sions Kirke

Foto: Ole Wilhelm Wagner

Orglet i Sions Kirke

Bo Riemer

KIRKEMUSIKKEN SKAL TALE IND I DEN VIRKELIGHED FOLK BEFINDER SIG I

Bo Riemer, organist i Sions Kirke, har altid været inspireret af og arbejdet med mange forskellige musikalske genrer.

Som barn i Roskilde sang Bo Riemer i domkirkens drengekor under organist og kantor Finn Evalds ledelse. Her blev hans interesse for kirke- og orgelmusik vakt, og han begyndte at modtage orgelundervisning, men samtidig spillede og komponerede han både rock/popmusik samt teater- og musicalmusik.

Han begyndte på MGK som jazzpianist, men studerede sideløbende kirkemusik på Sjællands Kirkemusikskole. Derefter søgte han optagelse på organistuddannelsen på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og har siden haft sit virke som organist i folkekirken.

“Mens jeg studerede på konservatoriet lavede jeg revyer. Instruktør Elisa Kragerup (nu direktør for Betty Nansen) brugte mig som fast komponist og kapelmester. Der fik jeg virkelig øje for det performative og det at musikken skal understøtte stemninger og virke i nuet. Dette blev skærpet, da jeg begyndte at arbejde som improteater-pianist, senest for den landskendte

gruppe “Specialklassen”. Præmissen for improteater er jo, at forestillingen bliver til i nuet i samspil mellem skuespillere, musiker og publikum. Her har jeg lært at mærke rummet. Alt dette, at mærke rummet, stemninger og skabe i nuet bruger jeg dagligt i min tilgang til kirkemusikken. Det handler alt sammen om at skabe et vedkommende og levende rum. At skabe stemninger og fortællinger. At lade musikken tale til folk. Om det er babysalmesang, en vielse, en begravelse eller en højmesse. Musikken skal være tilgængelig og vedkommende og leve nu.”

Blandt Bo Riemers nuværende samarbejdspartnere er Simon Ask, guitarist og producer i den populære gruppe Katinka. “Vores seneste projekt er ”To verdener”, hvor salmemelodier møder elektronisk musik, og hvor orglet møder elguitaren. Vi tager ikke blot udgangspunkt i melodien, men også i teksten, og det har eksempelvis vist sig, at en distortion-guitarsolo kan fungere fantastisk midt i en passionssalme. Vi har en dyb respekt for den

klassiske kirkemusik, men leger med den og tager den nye steder hen.”

Folkemusikken fascinerer også Bo Riemer, både den nordiske klang, som han udforsker i en nystartet kammertrio, men også arabisk folkemusik, som han spiller i et projekt sammen med blandt andre den syriske guitarist Nour Amoura. De mødtes da Nour netop var kommet til Danmark i 2015 og ikke kunne et ord dansk og næsten ikke engelsk, men de fandt et fælles rum i musikken. “Folkemusik har en iboende kraft og naturstyrke, og min færden i folkemusikkens verden har en stor betydning for min tilgang til klassisk kirkemusik.”

“For mig er alt musik” slutter Bo Riemer “Jeg ønsker at videreføre den kirkemusikalske tradition og samtidig frembringe en nutidig klang, og her hjælper min erfaring fra andre musikgenrer mig. Vi må ånde vores toner ind i den tid hvor vi er. For kirkemusikken skal tale ind i den virkelighed folk befinder sig i.”